

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/535
GK. 33

Sayı : 54045643-610-1-623
Konu : Yazılı Soru Önergesi

11.02.2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) 18.12.2015 tarihli ve 43452547-120.00.07-(7/535)-8213 sayılı yazınız.
b) Başbakanlığın 24.12.2015 tarihli ve 31853594-610-2-193-4181 sayılı yazısı.

İlgi (a)'da kayıtlı yazınız ile Başbakanlığa gönderilen ve İlgi (b)'de kayıtlı yazı ile Başbakanlıktan Bakanlığımıza gönderilen yazı ekinde yer alan Bursa Milletvekili Sayın Erkan AYDIN'a ait 7/535 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin cevabi görüş ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

Ek: Cevabi görüş 7/535 (3 sayfa)

Dağıtım:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN ERKAN AYDIN'A AİT 7/535 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR

Bakanlığımızca AB'ye uyumlu olarak hazırlanan ve 13.12.2010 tarihinde yürürlüğe giren 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununda Takviye Edici Gıdalar: *"Normal beslenmeyi takviye etmek amacıyla, vitamin, mineral, protein, karbonhidrat, lif, yağ asidi, amino asit gibi besin öğelerinin veya bunların dışında besleyici veya fizyolojik etkileri bulunan bitki, bitkisel ve hayvansal kaynaklı maddeler, biyoaktif maddeler ve benzeri maddelerin konsantre veya ekstraktlarının tek başına veya karışımlarının, kapsül, tablet, pastil, tek kullanımlık toz paket, sıvı ampul, damlalıklı şişe ve diğer benzeri sıvı veya toz formlarda hazırlanarak günlük alım dozu belirlenmiş ürünlerdir."* olarak tanımlanmıştır.

Bakanlığımızca hazırlanan Takviye Edici Gıdaların İthalatı, Üretimi, İşlenmesi ve Piyasaya Arzına İlişkin Yönetmelik 02/05/2013 tarihli ve 28635 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Yönetmelik, takviye edici gıdaları ithal eden, üreten, işleyen ve piyasaya arz eden işletmelerin kayıt edilmesi, takviye edici gıdaların ithalatı, üretimi, işlenmesi ve piyasaya arzı, takviye edici gıdaların onayı, izlenebilirliği ve iş yeri sorumluluklarıyla Takviye Edici Gıda Komisyonu'nun kuruluşu, çalışma usul ve esaslarına ilişkin hükümleri kapsamaktadır.

Türk Gıda Kodeksi- Takviye Edici Gıdalar Tebliği kapsamında, gıdalar sadece "takviye edici gıda" adı altında piyasaya arz edilmekte ve takviye edici gıdaların etiketinde, sunumunda ve reklamında; bir hastalığı önleme, tedavi etme veya iyileştirme özelliğine sahip olduğunu bildiren veya böyle özelliklere atıfta bulunan ifadeler izin verilmemektedir.

Takviye edici gıdanın etiketinde *"Takviye edici gıdalar normal beslenmenin yerine geçemez."* ve *"İlaç değildir."* Hastalıkların önlenmesi veya tedavi edilmesi amacıyla kullanılmaz." ifadeleri yer almak zorundadır.

Bu çerçevede "Tarladan/Çiftlikten sofraya gıda güvenilirliği" yaklaşımı doğrultusunda gıda maddelerinin birincil üretim aşamasından son tüketim aşamasına kadar gıda güvenliğinin sağlanması için ülke içinde üretilen, ithal ve ihraç edilen gıdaların güvenli bir şekilde tüketime sunulması için çalışmalarımız kesintisiz sürdürülmektedir. Gıda ve gıda ile temas eden madde ve malzemelerin resmi kontrolleri, 81 Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğümüz ve bağlı oldukları laboratuvar Müdürlüklerimiz tarafından gerçekleştirilmektedir. Ayrıca, şüphe, şikâyet, ihbar, inceleme, izlenebilirliğin sağlanması, izleme, gözetim ve tetkik amaçları ile birlikte BİMER ve ALO GIDA 174 kapsamında şikâyet edilen ürün ve firmalara yönelik resmî kontrol faaliyetleri yürütülmektedir.

Diğer taraftan, AB ile uyumlu olarak ürün ve işletme riskine dayalı gıda denetim ve kontrol sistemine geçilmiş olup, denetim sıklığı artırılmıştır. Risk esaslı denetim ve kontrollerle, Türk Gıda Kodeksine uygun güvenilir ve hijyenik gıda üretiminin sağlanması yanında gıda işyerlerinin teknik ve hijyenik düzeylerinin de düzeltilmesi hedeflenmektedir.

Riske dayalı denetim sıklığı; büyük ya da küçük işletme ayırımı gözetmeksizin gıda maddelerinin risk durumu, önceki kontrollerden edinilen bilgi ve deneyimler, gıda işletmecilerinin uyguladıkları incelemelerin otokontrol sonuçları, işletmenin hijyen yönetimi

gibi kriterlere göre değişen zaman aralıklarında belirlenmekte ve kontroller bu doğrultuda gerçekleştirilmektedir.

Yapılan denetim ve kontroller sonucunda 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ve bu Kanun kapsamında çıkarılan alt mevzuatlara aykırılık tespit edilen ürün, kişi ve firmalar hakkında aynı Kanun kapsamında idarî para cezası, faaliyet durdurma, ürün toplatma veya savcılığa suç duyurusunda bulunma gibi işlemler yapılmaktadır.

Ayrıca, ilgili mevzuatlar çerçevesinde 2012 yılından itibaren; laboratuvar sonucuyla taklit veya tağşiş yapıldığı kesinleşen gıda ve yemi üreten/ithal eden firmanın adı, ürün adı, markası, parti ve/veya seri numarası ve kişilerin hayatını ve sağlığını tehlikeye düşürecek şekilde bozulmuş, değiştirilmiş gıdaları üreten ve/veya satan firmanın adı, ürün adı, markası, parti ve/veya seri numarası Bakanlığımızın resmî internet sitesinde kamuoyuna duyurulmaktadır.

Konuyla ilişkin Sağlık Bakanlığı'ndan alınan cevabi bilgiler aşağıda yer almaktadır.

Reçetesiz ilaçlar hekimin reçetelendirmesine gerek olmaksızın doğrudan eczanelerden temin edilebilen, bir hastalığı tedavi etmek ve/veya önlemek, bir teşhis yapmak veya bir fizyolojik fonksiyonu düzeltmek, düzenlemek veya değiştirmek amacıyla, insana uygulanan doğal ve/veya sentetik kaynaklı etkin madde veya maddeler kombinasyonu olup, bu ürünlerin ruhsatlandırma süreçleri Sağlık Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

Reçetesiz ilaçların tek satış noktaları eczanelerdir. Bu ürünlerin kullanım yerleri, kullanım şekilleri, içerdikleri etkin maddeler, kullanımları sırasında dikkat edilmesi gereken hususlar, kullanılmamaları gereken durumlar gibi hasta ve sağlık hizmeti sunucularını bilgilendirmeye yönelik bilgiler ürünlere ait kullanma talimatı ve kısa ürün bilgileri içerisinde yer almaktadır.

Piyasaya arz edilmek istenen ürün bir hastalığın tedavisinde, teşhisinde veya bir hastalığı önlemek amacı ile kullanılacaksa firma tarafından söz konusu başvuru 07.06.2013 tarihli ve 28670 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Sağlık Beyanı İle Satışa Sunulan Ürünlerin Sağlık Beyanları Hakkında Yönetmelik gereğince Sağlık Bakanlığına yapılmakta ve gerekli incelemeler sonucunda kalitesi, etkinliği ve güvenliliği kanıtlanan ürünlere ruhsatname düzenlenmektedir.

Ancak, gıda takviyesi olarak izin aldıktan sonra piyasada tedaviye yönelik beyanlarla pazarlanan ürünler için hem denetimler yapılmakta ve gerekli yasal işlemler uygulanmaktadır.

02.11.2011 tarihli ve 28103 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında KHK'nın 27.maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde; sağlık beyanı ile satışa sunulacak ürünlerin sağlık beyanlarını inceleyerek bu beyanlara izin vermek, izinsiz veya gerçeğe aykırı sağlık beyanı ile yapılan satışları denetlemek, gerektiğinde durdurma, toplama, toplatma ve imha iş ve işlemlerini yapmak veya yaptırmak, izin ve sağlık beyanları yönünden bunların her türlü reklam ve tanıtımlarını denetlemek ve aykırı olanları durdurmak Sağlık Bakanlığının görev ve yetkisindedir.

Bu kapsamda, Radyo ve TV kanallarında, internet sitelerinde, görsel ve yazılı tanıtım materyallerinde, eczanelerde, aktar ve baharatçılarda, bitkisel ürün satış noktaları ve benzeri

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

yerlerde yapılan tanıtımı ve satışı yapılan her türlü ürün grubu Sağlık Bakanlığınca incelemekte ve 1262 sayılı İspençiyari ve Tıbbi Müstahzarlar Kanununun 18 inci ve 19 uncu maddesi, 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun ve Sağlık Beyanı İle Satışa Sunulan Ürünlerin Sağlık Beyanları Hakkında Yönetmelik hükümlerine aykırı olarak sağlık beyanı ile ürün tanıtımı ve satışı yapan ilgililer hakkında idari para cezası ve idari yaptırım kararı uygulamakta ayrıca ilgililer hakkında adli soruşturma başlatılması için Cumhuriyet Başsavcılıklarına müracaatta bulunmaktadır.

Ayrıca, piyasa gözetimi ve denetimi güçlendirilmiş, bitkisel ürünlere dair yanıltıcı ve halk sağlığını tehdit eden reklamlar incelemeye alınarak RTÜK ile koordinasyon sağlanmıştır.

Yine, kamuoyunun bilinçlendirilmesi maksadıyla bu tarz ürünlerin tedavi amacıyla kullanılmayacağı yönünde kamu spotları hazırlanmış ve vatandaşlara cep telefonu aracılığıyla mesajlar iletilmiştir.

1262 sayılı İspençiyari ve Tıbbi Müstahzarlar Kanunu'nun 1 inci maddesi gereğince, beşeri tıbbi ürünler münhasıran eczanelerde satılmakta olup, bu ürünlerin marketler kanalı ile satışı söz konusu değildir.

Eczane dışı ilaç satışı ile ilgili olarak, gerek basın aracılığıyla gerekse resmi internet sitesi üzerinden gerekli uyarılar yapılmak sureti ile kamuoyunu bilgilendirilmekte ve 2016 yılı için bu konuda toplumsal farkındalık yaratmaya yönelik çalışmalar planlanmaktadır.